

**Conservarea biodiversității
pe teritoriul ariilor naturale protejate:**

ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre

ROSCI0044 Corabia Turnu-Măgurele
(Incluzând Aria naturală protejată
de interes național B10. Ostrovul Mare)

Necesitatea rețelei ecologice Natura 2000	3
Despre noi	4
Descrierea proiectului	5
Ariile naturale protejate vizate de proiect.....	6
Importanța ecosistemelor naturale de pe teritoriul siturilor	11
Tipurile de habitate vizate de proiect.....	16
Speciile din zona proiectului	21
Nevoia menținerii unui mediu natural și sănătos pentru faună și oameni	32
Amenințările asupra valorilor Siturilor Natura 2000.....	33
Rolul Planului de management pentru un Sit Natura 2000.....	34
Participarea publicului în procesul de elaborare a planului de management	36
Factorii interesați în elaborarea planului de management.....	37
Cum este influențată viața oamenilor de Siturile Natura 2000.....	38
Uniunea Europeană finanțează valorile Siturilor Natura 2000	40

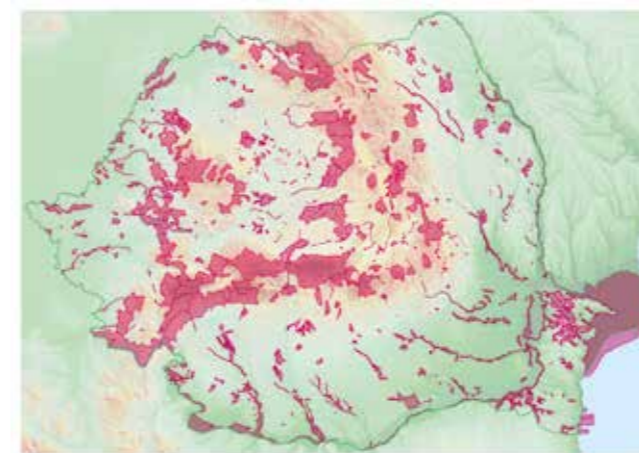
Rețeaua ecologică Natura 2000 este o rețea de zone naturale protejate care cuprinde un eșantion reprezentativ de habitate naturale și specii sălbatice de interes comunitar. A fost constituită atât pentru protejarea naturii, cât și pentru menținerea bogățiilor naturale pe termen lung și pentru asigurarea resurselor necesare dezvoltării socio-economice.

Realizarea Rețelei Natura 2000 s-a bazat pe Directiva Habitate și Directiva Păsări ale Uniunii Europene, care reglementează desemnarea siturilor Natura 2000 și protecția acestora, iar Statele Membre au dreptul și obligația de a reglementa modul de realizare practică și de implementare a prevederilor din Directive la nivel național.

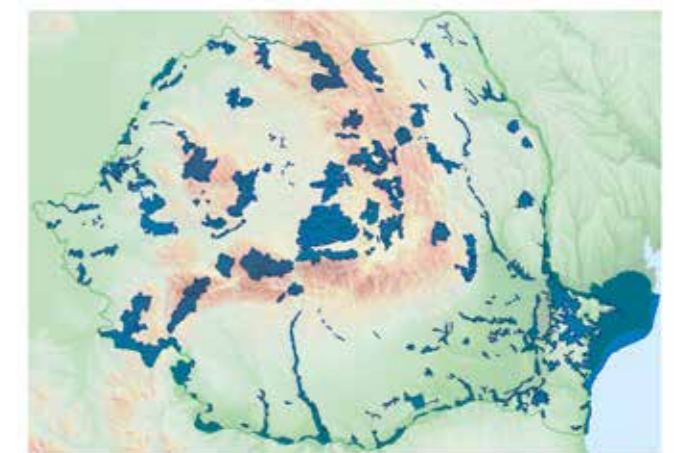
În urma aderării României la Uniunea Europeană, aceste două Directive au fost transpuse în legislația românească prin Ordonanța de Urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată prin Legea 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, Rețeaua Natura 2000 este constituită din două tipuri de situri:

- **Situri de Importanță Comunitară (SCI)** - constituite cu scopul menținerii și conservării speciilor de plante și animale sălbatice și habitatelor naturale de interes comunitar reprezentative pentru regiunea biogeografică în care se încadrează, și
- **Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)** - constituite cu scopul menținerii în stare favorabilă a speciilor de păsări sălbatice și conservării acestora.

Harta Siturilor de Importanță Comunitară în România

Harta Siturilor de Protecție Specială Avifaunistică în România

Asociația Echilibru a fost înființată în anul 2002 ca o organizație nonguvernamentală de protecție a mediului care desfășoară diverse activități pentru armonizarea oamenilor cu mediul înconjurător.

Printre numeroasele activități întreprinse de asociație se numără preluarea în custodie a două zone aflate pe cursul Dunării. În prezent Asociația Echilibru este Custode al următoarelor arii naturale protejate:

- Aria de Protecție Specială Avifaunistică ROSPA0024 „Confluența Olt - Dunăre”, cu Situl de Importanță Comunitară ROSCI0044 „Corabia - Turnu Măgurele” și rezervația naturală „Ostrovul Mare”, precum și părțile incluse din ROSCI0376 Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele, în conformitate cu Convenția de Custodie nr. 3 / 19.02.2010, încheiată cu Ministerul Mediului și Pădurilor, prelungită prin Act Adițional

și cu actele adiționale încheiate cu Agenția Națională pentru Protecția Mediului și Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate.

- Situl de Importanță Comunitară ROSCI0131 „Oltenița - Mostiștea - Chiciu” și Ariile de Protecție Specială Avifaunistică incluse (ROSPA0021 „Ciocănești - Dunăre”, ROSPA0055 „Lacul Gălățui”, ROSPA0105 „Valea Mostiștea”, ROSPA0136 „Oltenița - Ulmeni”) și rezervațiile naturale „Ostrovul Harelambie” și „Ostrovul Ciocănești”, în conformitate cu Convenția de Custodie nr. 353 / 08.07.2014, încheiată cu Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și actelor adiționale încheiate cu Agenția Națională pentru Protecția Mediului și cu Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate.

În calitate de custode, Asociația Echilibru a depus proiectul

„Planificarea managementului conservării biodiversității în 2 situri Natura 2000 - ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre și ROSCI0044 Corabia Turnu-Măgurele, incluzând aria naturală protejată de interes național B10. Ostrovul Mare”, pentru finanțare în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020, Axa Prioritară 4 Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, Obiectivul specific 4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate.

În urma selecției, Asociația Echilibru este beneficiar al Contractului de Finanțare nr. 50/05.05.2017, cod SMIS 102491 pentru proiectul menționat, acesta fiind cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR).

Planificarea managementului conservării biodiversității în 2 situri Natura 2000 - ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre și ROSCI0044 Corabia Turnu-Măgurele, incluzând aria naturală protejată de interes național B10. Ostrovul Mare
Cod SMIS 2014+ 102491

Localizare: Proiectul se desfășoară pe teritoriul administrativ a 14 localități, din județul Teleorman (Regiunea Sud-Muntenia) - Islaz, Lita, Lunca, Segarcea-Vale, Saelele, Ciuperceni, Traian, Turnu Măgurele, Seaca, și județul Olt (Regiunea Sud - Vest Oltenia) - Corabia, Giuvărăști, Gârcov, Izbiceni, Orlea, din cadrul celor 3 arii naturale protejate vizate (2 situri Natura 2000 și o rezervație naturală).

Obiectivul general al proiectului: Asigurarea stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor din 2 situri Natura 2000: ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre (incluzând rezervația naturală - B10. Ostrovul Mare) și ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele, în cadrul unui proces consultativ deschis, transparent și participativ vizând elaborarea planului de management și informarea/ conștientizarea factorilor interesați cu privire la beneficiile conservării siturilor Natura 2000.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific 1: Elaborarea Planului de management pentru cele 2 situri Natura 2000: ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre (incluzând rezervația

naturală B10. Ostrovul Mare) și ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele, în concordanță cu legislația în vigoare.

Obiectivul specific 2: Creșterea nivelului de informare, educare și conștientizare a factorilor interesați cu privire la importanța și rolul siturilor Natura 2000 vizate de proiect, evidențiindu-se conceptul de dezvoltare durabilă locală: dezvoltare economică viabilă, protecția mediului și menținerea/atingerea obiectivelor de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes comunitar.

Obiectivul specific 3: Dezvoltarea capacității administrative a custodelui Siturilor Natura 2000 ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre (incluzând rezervația naturală B10. Ostrovul Mare) și ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele, în scopul asigurării unei management adecvat al acestora.

Proiectul își propune atât stabilirea strategiilor și măsurilor de management care se impun necesare în vederea asigurării conservării biodiversității din cadrul siturilor, precum și creșterea nivelului de conștientizare și informare a populației cu privire la importanța resurselor naturale locale, la necesitatea unei dezvoltări durabile în acord cu

principiile ecologice, care să asigure pe termen lung atât bunăstarea comunităților umane, cât și a biodiversității.

Prin domeniul și tematica abordate (de întărire a managementului siturilor Natura 2000, de dezvoltare a Rețelei Natura 2000 în România și de contribuție la implementarea în România a Directivei 92/43/EEC privind conservarea habitatelor naturale și Directivei 2009/147/EC privind protecția păsărilor sălbatice), prezentul proiect va contribui în mod direct la: realizarea Obiectivului Specific 4.1. al Axei Prioritare 4 a POIM 2014-2020, și anume la „Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității prin măsuri de management adecvate și refacerea ecosistemelor degradate”.

Prin implementarea proiectului, se va contribui în mod decisiv la stabilirea strategiilor de management care să reglementeze activitățile desfășurate în cadrul siturilor Natura 2000 vizate, care vor fi cuprinse în planul de management. Astfel se vor identifica și aplica cele mai bune acțiuni de management corelate cu specificul și necesitățile zonei respective.

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

Proiectul, care vizează siturile Natura 2000 ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre și ROSCI0044 Corabia Turnu-Măgurele, incluzând aria naturală protejată de interes național B10. Ostrovul Mare, se desfășoară în Câmpia Română, aceasta având un relief relativ uniform ce coboară lin spre sud, de la ~200 m la ~20 m în lunca Dunării. Este separată de Olt în două subunități: Câmpia Romanațiului, în partea dreaptă, și Câmpia Boianu, în stânga. Câmpia Romanațiului se întinde de la limita sudică a Platformei Oltețului până la Dunăre. Câmpia Boianu este limitată la vest de râul Olt și la est de râul Vedea. Are un relief monoton, estompat de văile Călmățui, Dorofei, Plapcea și Vedea.

În cuprinsul acestor două mari unități de relief se găsesc elemente de mezorelief, sub formă de văi și interfluvii, și elemente de microrelief, reprezentate de grinduri, crovuri, depresiuni lacustro-mălăștinoase, dune de nisip, microrelief de versanți, formațiuni antropice (gorgane). **Valea Dunării** are caracter asimetric: malul drept bulgăresc înalt și abrupt și malul stâng românesc cu șes coborât și terase întinse. La sud-vestul județului, lunca are caracter de câmpie

aluvială, desecată și drenată, cu microrelief și dune de nisip (P. Coteș, V, Urcu, 1975). Terasele Dunării se desfășoară în trepte și au un microrelief larg ondulat, alcătuit din văi seci și dune vechi, fixate, solidificate.

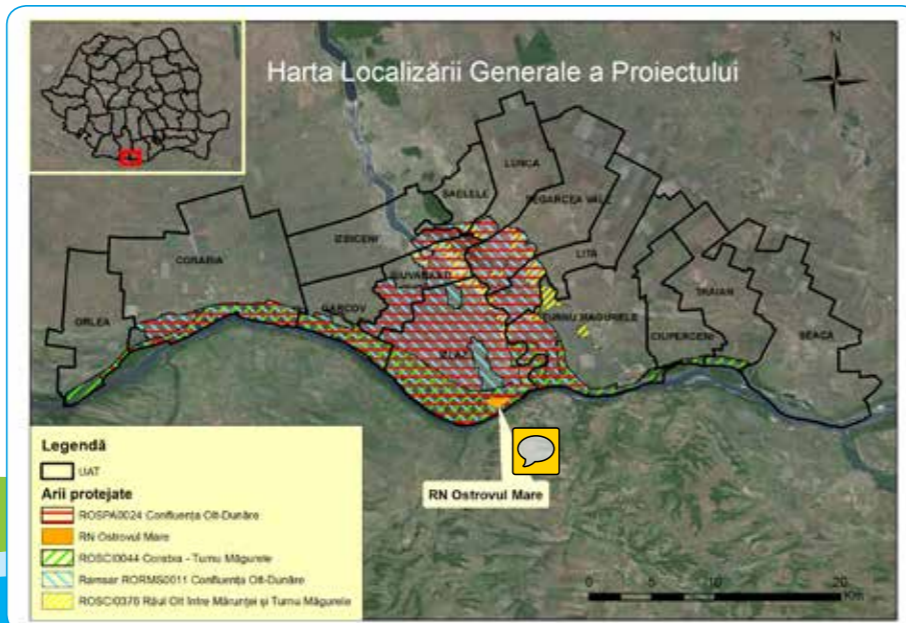
Valea Oltului este și ea asimetrică, având malul stâng înalt și abrupt, iar cel drept cu terase întinse, neinundabile. Lunca Oltului are lățimea de 5-6 km și prezintă două sectoare: nordic până la Stoenеști și sudic până la Islaz (Teleorman).

Rețeaua hidrografică a zonei proiectului are două bazine principale: Dunărea și Oltul.

Dunărea, al doilea fluviu al Europei, are lungimea de 1075 km pe teritoriul României, iar pe teritoriul județului Olt aproximativ 47 km, formând granița cu Bulgaria. Colectează apele din rețeaua hidrografică a județelor Olt și Teleorman. În general, regimul hidrologic al Dunării poate fi caracterizat printr-o perioadă a apelor mari de primăvară-vară și o perioadă a apelor mici de iarnă; 80% din debitul mediu

multianual al Dunării provine din bazinul superior și cel mijlociu, iar contribuția afluenților de pe teritoriul românesc și cel bulgăresc este de 20%. Debitul apei prezintă variații în limite normale de la an la an și în cursul aceluiași an. Foarte rar depășește cota de inundație. Debitul maxim se înregistrează primăvara, în martie - aprilie, iar cel minim la sfârșitul verii și începutul toamnei, în august - septembrie.

Oltul străbate câmpia aproape simetric de la nord la sud pe lungimea de 145 km. Se varsă în Dunăre între Islaz și Turnu Măgurele. Iarna formează gheață la mal, cu curgeri de sloiuri, și chiar poduri de durată mai scurtă (până la trei săptămâni). Albia majoră este largă și puternic aluvionară, cu terase locale, grinduri și microdepresiuni lacustro-mălăștinoase. Albia minoră prezintă despletiri, meandre și albiu părăsite. Din cauza proceselor intense de divagare pe cursul inferior, mai ales în aval de Drăgănești, au loc procese active de eroziune laterală.

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre

Acest sector este un vestigiu al luncii naturale a Oltului inferior, puțin influențat de prezența umană. Oltul se varsă în Dunăre la km 604 între localitățile Turnu Măgurele și Islaz pe teritoriul județului Teleorman. La est de localitatea Islaz, luncile celor două ape se unesc și formează o suprafață mai joasă și mai întinsă.

Ultimii kilometri pe care îi parcurge Oltul până la vărsarea sa în Dunăre reprezintă singura porțiune ce păstrează aspectul natural al râului, cu maluri neconsolidate de beton, abrupte, spălate de curenți, mărginite din loc în loc de plop, sălcii sau pâlcuri de arini, și tot în acest sector se formează insule de nisip. Chiar la confluența cu Dunărea pe malul stâng, există zăvoaie, iar pe malul drept se extind pajiști, culturi agricole și o perdea forestieră de protecție (alcătuită din plop).

Zona (20.960 ha) a fost declarată Arie de Protecție Specială Avifaunistică prin Hotărârea de Guvern nr. 1284 din 24 octombrie 2007 modificată și completată de Hotărârea de Guvern nr. 971/2011, iar începând din iulie 2012 situl este protejat ca zonă umedă de importanță internațională prin Convenția Ramsar. Prin actuali-

zarea Formularului Standard în anul 2016, suprafața sitului a fost micșorată la 20.483 ha.

Bogăția în specii de păsări a zonei se datorează calității și importanței habitatelor, locurilor de cuibărit, de hrănire și de odihnă. Principalele habitate care prezintă o mare importanță pentru speciile de păsări sunt: zonele umede (bălți, lacuri și râuri), plaje de nisip, culturi, pășuni, păduri de foioase, vii și livezi.

Desemnarea zonei ca Arie de Protecție Specială Avifaunistică a fost realizată în scopul conservării următoarelor specii

de păsări: *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Actitis hypoleucos* (fluierar de munte), *Alauda arvensis* (ciocârlie), *Alcedo atthis* (pescăraș albastru), *Anas acuta* (rață sulțar), *Anas crecca* (rață mică), *Anas penelope* (rață fluierătoare), *Anas platyrhynchos* (rață mare), *Anas querquedula* (rață cârâitoare), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Aythya ferina* (rață cu cap castaniu), *Aythya fuligula* (rață moțată), *Aythya nyroca* (rață roșie), *Bucephala clangula* (rață sunătoare), *Burhinus oedicnemus* (pasărea ogorului), *Buteo buteo* (șorecar), *Buteo lagopus* (șorecar încălțat), *Carduelis cannabina* (cânepar), *Carduelis carduelis* (sticle-

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre

te), *Carduelis spinus* (scatiu), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Charadrius hiaticula* (prundăraș gulerat mare), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraji albi), *Chlidonias niger* (chirighiță neagră), *Coccothraustes coccothraustes* (botgros), *Coracias garrulous* (dumbrăveancă), *Coturnix coturnix* (prepeleț), *Cuculus canorus* (cuc), *Cygnus cygnus* (lebedă de iarnă), *Delichon urbica* (lăstun de casă), *Dendrocopos medius* (ciocănitoare de stejar), *Emberiza hortulana* (presură de grădină), *Erithacus rubecula* (măcăleandru), *Falco subbuteo* (șoimul rândunelelor), *Falco tinnunculus* (vânturel roșu), *Falco vespertinus* (vânturel de seară), *Ficedula hypoleuca* (muscar negru), *Fringilla coelebs* (cinteză), *Fringilla montifringilla* (cinteză de iarnă), *Fulica atra* (lișița), *Gallinago gallinago* (becațină), *Gallinula chloropus* (găinușă de baltă), *Haematopus ostralegus* (scoicar), *Himantopus himantopus* (piciorong), *Lanius excubitor* (sfrâncioc mare), *Larus cachinnans* (pescăruș pontic), *Larus canus* (pescăruș sur), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Limosa limosa* (sitar de mal), *Locustella luscinioides* (grelușel de stuf), *Luscinia megarhynchos* (privighetoare),

Mergus merganser (ferestrașul mare), *Merops apiaster* (prigoare), *Miliaria calandra* (presură sură), *Motacilla alba* (codobatură albă), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Muscicapa striata* (muscar sur), *Numenius arquata* (culic mare), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Oriolus oriolus* (grangur), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Phylloscopus collybita* (Pitulice de munte), *Picus canus* (ghionoaie sură), *Platalea leucorodia* (lopătar), *Pyrrhula pyrrhula* (mugurar), *Riparia riparia* (lăstun de mal), *Saxicola rubetra* (mărăcinar),

Saxicola torquata (mărăcinar negru), *Sterna albifrons* (chiră mică), *Sterna hirundo* (chiră de baltă), *Streptopelia turtur* (tur-turică), *Sturnus vulgaris* (graur), *Sylvia atricapilla* (silvie cu cap negru), *Sylvia communis* (silvie de câmp), *Tringa erythropus* (fluierar negru), *Tringa glareola* (fluierar de mlaștină), *Tringa nebularia* (fluierar cu picioare verzi), *Tringa ochropus* (fluierar de zăvoi), *Tringa totanus* (fluierar cu picioare roșii), *Turdus merula* (mierlă), *Turdus philomelos* (sturz cântător), *Upupa epops* (pupăză), *Vanellus vanellus* (nagăț).

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

Situl Natura 2000 ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele

În acest sector inferior al Dunării, habitatele rămase în stare naturală și seminaturală în urma transformărilor ce au avut loc în ultimii 20 de ani în lunca Dunării sunt pădurile de esență moale, aceste zăvoaie de salcie și plop cu o importanță ecologică deosebită reprezentând totodată habitate de interes comunitar. Acestea sunt interdependente de regimul hidrologic al fluviului și își păstrează funcțiile biogeochimice și ecologice, totodată prezentând o importanță din punct de vedere al biodiversității.

Zona (9.256 ha) a fost declarată Sit de Importanță Comunitară prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificat și completat prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011. Prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 46/2016, privind instituirea regimului de arie naturală protejată și declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, suprafața sitului a fost micșorată la 8354 ha.

Desemnarea sitului a fost realizată în scopul conservării următoarelor specii de interes comunitar:

- **pești:** *Alosa immaculata* (scrumbie de Dunăre), *Aspius aspius* (avat), *Cobitis taenia* (zvârlugă), *Gobio albipinnatus* (porcușor de șes), *Gobio kessleri* (petroc), *Gymnocephalus baloni* (ghiborț de râu), *Gymnocephalus schraetzer* (răspăr), *Misgurnus fossilis* (țipar), *Pelecus cultratus* (sabiță, săbioară), *Rhodeus sericeus amarus* (boartă), *Zingel zingel* (pietrar), *Zingel streber* (fusar),
- **amfibieni:** *Bombina bombina* (izvoraș de baltă cu burtă roșie), *Triturus dobrogicus* (triton dobrogean),
- **mamifere:** *Lutra lutra* (vidra), *Spermophilus citellus* (popândău),
- **nevertebrate:** *Theodoxus transversalis* (melc acvatic dungat).

Din punct de vedere geologic, în zonă se întâlnesc depozite aluvi-

onare constituite din nisipuri fine sau grosiere, pietrișuri mărunte, mari și foarte mari, adevărate bolovănișuri, maluri și argile cu grosimi variabile, bine reprezentate.

Sectorul Corabia-Turnu Măgurele prezintă o valoare ecologică deosebită și datorită prezenței unor tipuri de habitate de interes comunitar, precum: 6440 - Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*, 91E0* - Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*), *Alnion incanae*, *Salicion albae*, 91F0 - Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*), 92A0 - Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba* și 3140 - Ape puternic oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de specii *Chara* sp.

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

Aria naturală protejată de interes național B10. Ostrovul Mare

În aria naturală protejată B10. Ostrovul Mare se găsesc și două specii importante de reptile: *Lacerta viridis* (gușter) și *Ablepharus kitaibelii* (șopârlița de frunzar), alături de următoarele specii de păsări: *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Alcedo atthis* (pescăruș albastru), *Aythya nyroca* (rață roșie), *Botaurus stellaris* (buhai de baltă), *Rallus aquaticus* (cârstel de baltă), *Branta ruficollis* (gâscă cu piept roșu), *Aquila clanga* (acvilă țipătoare), *Aquila heliaca* (acvilă de câmp), *Buteo ruffinus* (șorecar mare), *Ciconia ciconia* (barză albă), *Circus aeruginosus* (erete de stuf), *Circus*

cyaneus (erete vânăt), *Cygnus cygnus* (lebedă de iarnă), *Cygnus olor* (lebedă de vară), *Egretta alba* (egretă mare), *Falco columbarius* (șoim de iarnă), *Gavia arctica* (cufundar polar), *Gavia stellata* (cufundar mic), *Haliaeetus albicilla* (codalb), *Larus minutus* (pescăruș mic), *Numenius arquata* (culic mare), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Pelecanus crispus* (pelican creț), *Pelecanus onocrotalus* (pelican comun), *Platalea leucorodia* (lopătar), *Tadorna tadorna* (călifarf alb), *Buteo buteo* (șorecar), *Buteo lagopus* (șorecar încălțat), *Calidris temminckii* (fugaci pitic), *Emberiza schoeniclus*

(presură de stuf), *Falco tinnunculus* (vânturel roșu), *Mergellus albellus* (ferestraș mic), *Panurus biarmicus* (pițigoi de stuf), *Podiceps grisegena* (corcodel cu gât roșu), *Podiceps nigricollis* (corcodel cu gât negru), *Tringa ochropus* (fluierar de zăvoi), *Tringa glareola* (fluierar de mlaștină), *Podiceps cristatus* (corcodel mare), *Motacilla alba* (codbatură albă), *Accipiter gentilis* (uliu porumbar), *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Larus canus* (pescăruș sur), *Larus cachinnans* (pescăruș pontic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător).

IMPORTANȚA ECOSISTEMELOR DE PE TERITORIUL SITURILOR

Rolul zonelor umede

Bălțile, lacurile, râurile, stufărișul, păpurișul, mlaștinile cu rogoz, fânețele umede și alte suprafețe cu apă mică ce se găsesc în zona proiectului reprezintă habitate foarte importante pentru speciile de păsări de interes european care au stat la baza includerii în Rețeaua Natura 2000.

Zonele umede sunt printre mediile naturale cele mai productive din lume, ce furnizează apă și produsele primare de care depind nenumărate specii de plante și animale. În zonele umede se găsesc concentrații ridicate de: păsări, mamifere, amfibieni, pești și nevertebrate.

Astfel, zonele umede de apă dulce dețin peste 40% din speciile planetei și 12% din totalul speciilor de animale.

Păsările depind de zonele umede pentru hrănire, cuibărire, reproducere și adăpost. În absența acestora, populația de păsări de pe teritoriul Sitului Natura 2000 s-ar reduce dramatic.

Pe lângă asigurarea hranei, păsările au nevoie să-și construiască cuibul, pentru a-și depune și cloci ouăle și a-și crește puii. Majoritatea speciilor de păsări

sălbatic, cum ar fi cormoranii, egretele și stârcii, își construiesc cuibul în stuf sau în arborii mai înalți de pe malul apelor.

Formațiunile stuficole fixe și mobile (denumite popular plauri, sau cocioace) sunt foarte importante pentru păsări, deoarece acestea preferă zonele izolate pentru siguranța cuiburilor și pentru că pot găsi aici multiple modalități de adăpostire. Se pot ascunde și camufla în stuf, scăpând atât de potențialii prădători cât și de razele puternice

ale soarelui. În zonele stuficole întinse, cu dimensiuni de peste 1 ha, se pot găsi ochiuri de apă, care în iernile mai blânde nu îngheață, iar păsările le folosesc pentru a-și asigura hrana.

Păsările limicole (sau de mlaștină) pot fi observate în zonele umede cu ape mici, unde aceste păsări se hrănesc. Ele sondează substratul cu ciocul subțire și ascuțit, căutându-și hrana formată din diverse nevertebrate acvatice, moluște, viermi, mormoloci și peștișori.

IMPORTANȚA ECOSISTEMELOR DE PE TERITORIUL SITURILOR

Rolul zonelor umede

Pentru păsările care folosesc situl în perioada de pasaj/migrație este important să găsească condiții bune de hrănire și adăpost în drumul lor lung de mii de km.

Principalele servicii oferite de zonele umede sunt:

Apa aflată în zonele umede reîncarcă în timp sursele de apă subterane (acviferul)

În zona noastră, alimentarea cu apă potabilă se realizează aproape în totalitate din surse subterane prin puțuri de

adâncime medie (18-20m) sau mare (60-100m). Atunci când vom bea apă de la fântână sau de la robinet trebuie să facem neapărat legătura cu cantitatea și calitatea apelor aflate la suprafață și să le protejăm cum știm noi mai bine.

Zonele umede au adesea un rol important în controlul inundațiilor

Viiturile sunt fenomene periodice bine cunoscute la noi. Cantitățile mari de precipitații care cad într-o perioadă scurtă produc creșterea bruscă a nivelului apelor și pot provoca pagube

serioase. Zonele umede preiau o parte din aceste ape, le răspândesc pe suprafețe mai mari și astfel pot contribui la reducerea simțitoare a puterii distructive a inundațiilor.

De asemenea, vegetația zonelor umede joacă un rol important în încetinirea curgerii apelor. Un studiu recent relevă faptul că numai 0,4 ha de zonă umedă poate stoca peste 6.000 mc de apă din precipitații abundente. Totodată, zonele umede au un rol important în stabilizarea malurilor, reducând eroziunea acestora.

Extinderea zonelor agricole și a celor de locuit în detrimentul zonelor umede a diminuat capacitatea acestora de a stăvi inundațiile. Realizarea de baraje și amenajări hidrotehnice a avut de multe ori un efect contrar în cazul inundațiilor catastrofale. Reconstrucția ecologică a zonelor umede pentru combaterea inundațiilor reprezintă deja o soluție pentru multe din țările Uniunii Europene. Deci în cazul regiunii noastre, unde avem întinse zone umede, este important să le protejăm pentru a ne asigura împotriva inundațiilor și a evita pierderi dezastruoase.

IMPORTANȚA ECOSISTEMELOR DE PE TERITORIUL SITURILOR

Rolul zonelor umede

Plantele și nămolul zonelor umede au un rol foarte important în purificarea apelor

Zonele umede acționează ca un filtru și rețin sedimentele (particule solide de variate mărimi care plutesc în masa apei). Sedimentele preiau o parte din substanțele toxice transportate de apă și reduc cantitatea de poluanți care pot ajunge în aval. Bacteriile, plantele superioare din zonele umede rețin și prelucrează o bună parte a compușilor de azot și fosfor (cunoscute sub denumirea de nutrienți). Concentrația acestor substanțe, provenite din ape uzate sau din zone agricole, poate atinge valori ridicate producând fenomenul numit eutrofizare (înflorirea apelor).

Zonele umede reduc efectul schimbărilor climatice

Acestea au rolul de a stoca gazele cu efect de seră și în special dioxidul de carbon. Astfel distrugerea zonelor umede generează eliminarea gazelor cu efect de seră în cantități foarte mari. De asemenea, zonele umede ameliorează impactul schimbărilor climatice, prin reducerea temperaturilor în vecinătatea lor.

Produsele oferite de zonele umede sunt foarte valoroase, acestea fiind adevărate supermarket-uri biologice: pește, stuf, zone de hrănire pentru animale.

Zone adecvate pentru recreere și turism

Frumusețea naturală și bogăția de păsări și plante fac din zonele umede destinații potrivite pentru activitățile turistice care pot aduce venituri importante. De asemenea, pescuitul sportiv poate fi o activitate profitabilă care poate fi realizată în armonie cu valorile naturale.

Pe suprafața bălților și lacurilor pot fi organizate ferme piscicole

Dispariția în ultimii 50 de ani a unui număr mare de zone umede naturale, în special din lunca Dunării și a marilor râuri, prin realizarea de lucrări de desecare și regularizare a cursurilor, a determinat o concentrare a păsărilor acvatice în puținele zone cu apă existente. De aceea, heleșteiele, ca habitate semi-naturale, constituie unul dintre puținele refugii pentru păsările de baltă din zonele de câmpie.

IMPORTANȚA ECOSISTEMELOR DE PE TERITORIUL SITURILOR

Importanța pădurilor

Pădurile aduc o contribuție importantă la îmbunătățirea calității mediului și a sănătății locuitorilor din zona ariilor protejate.

Pădurile oferă servicii și bunuri a căror valoare este inestimabilă:

Asigură regimul hidrologic și îmbunătățește calitatea apei

Când plouă, frunzișul din păduri atenuează căderea apei, permițându-i astfel să fie absorbită în cantități însemnate în sol. Dacă pădurea nu ar exista, apa ar forma șuvoaie, ar eroda solul, s-ar transforma în torenți și ar

produce numeroase pagube locuitorilor întâlnite în cale.

Se apreciază că un hectar de pădure poate reține la nivelul solului, în primii 50 de centimetri, 1.450 metri cubi de apă. Această capacitate asigură debitul constant al izvoarelor, fiind cunoscut faptul că pădurile constituie principalul regulator al formării debitelor de apă ale râurilor.

Reducerea debitelor maxime ale viiturilor, îmbunătățirea calității apei prin îmbogățirea acesteia în ioni de hidrocarbonat, calciu și scăderea conținutului de

ioni de amoniu sunt alte avantaje de care beneficiem în urma circuitului apei prin pădure.

Asigură protecția terenurilor și a solurilor

Rădăcinile copacilor sparg roca dură în mai multe bucăți, asigură reținerea apei în sol iar frunzele căzute ale copacilor îmbogățesc cu nutrienți solul - în procesul de bioacumulare.

Funcția de estompare asupra scurgerilor superficiale ale apei reduce eroziunea solului, contribuind în același timp la redu-

IMPORTANȚA ECOSISTEMELOR DE PE TERITORIUL SITURILOR

Importanța pădurilor

cerea volumului de sedimente, respectiv la evitarea colmatării albiilor de râu sau a lacurilor de acumulare.

Asigură calitatea aerului pe care îl respirăm

Anual un hectar de pădure consumă aproximativ 16 tone de dioxid de carbon și eliberează aproximativ același număr de tone de oxigen, necesar nouă pentru a trăi.

Efectul „purificator” al pădurii nu se oprește însă aici. Pădurile rețin și alte elemente nocive din aerul pe care îl respirăm. Un hectar de pădure reține anual aproximativ 60-70 de tone de praf. Un curent de aer poluat cu dioxid de sulf în concentrație de 0.1 mg/mc poate fi complet depoluat de către un hectar de pădure. De asemenea, pădurea diminuează încărcătura bacteriană din aer cu până la 90%. Aerul din acest mediu este mai bogat în ioni negativi fiind favorabil sănătății.

Combate deșertificarea și alți factori climatici dăunători

Pădurea exercită o influență favorabilă asupra climatului local prin atenuarea extremelor termice, reducerea intensității radiațiilor solare, creșterea umidității atmosferice și reducerea vitezei vântului. Astfel, în păduri, temperaturile sunt mai ridicate iarna și mai scăzute vara cu până la 1-2 grade Celsius. Pădurea influențează regimul precipitațiilor, sporind cantitatea și frecvența acestora. De asemenea, pe timpul verii, pădurile contribuie la creșterea umidității relative a aerului comparativ cu un teren descoperit.

Toate influențele benefice ale pădurii se resimt nu numai în interiorul acesteia, ci și în zona limitrofă, pe o distanță de 500-1000 m. Pe terenurile agricole învecinate pădurilor se înregistrează atât în anii normali cât și în cei secetoși o recoltă cu 10-50% mai mare. Dacă la marginea pădurii viteza vântului se consideră 100%, la 50 m în interior ea se reduce la jumătate, la 100 m scade la 25%, iar la 200 m atinge 2% din viteza inițială.

Zone adecvate pentru recreere și turism

Prin frumusețea peisajului și efectele recreative pe care le oferă indiferent de anotimp, pădurea reprezintă o zonă foarte bună pentru practicarea activităților turistice. Această influență se manifestă mai ales în zonele de agrement din jurul localităților, unde se constată o amploare deosebită a fenomenului, fiind foarte important să se practice un turism civilizat.

Oferă produse forestiere lemnoase și nelemnoase

Pădurea oferă lemn, în cele mai diverse forme, de la lemn pentru construcții, la hârtie, mobilă, produse artizanale și lemn de foc. Iar produsele nelemnoase includ fructele de pădure, specii de ciuperci, plante medicinale, ierburi și plante aromatice, semințe, siropuri, miere și alte produse apicole, obiecte de artizanat, pomi de crăciun, etc.

Este foarte important ca gestionarea fondului forestier să se facă durabil, astfel încât să obținem un profit regulat pe termen mediu și lung și să conservăm în același timp serviciile oferite de pădure.

TIPURI DE HABITATE VIZATE DE PROIECT

Zona proiectului cuprinde 5 tipuri de habitate de interes comunitar care asigură condiții prielnice unui număr foarte mare de specii faunistice.

6440 - Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*

Este un habitat de pajiști de luncă de la câmpie până în etajul montan inferior, dezvoltate pe soluri ce prezintă un ușor exces de umiditate, unde pot fi găsite atât specii iubitoare de umezeală, cât și specii care preferă un regim echilibrat al umidității solului. Specia edificatoare, mărarul alb de luncă *Cnidium*, este foarte rară în România. În România, cele mai reprezentative rămân pajiștile de firuță de livadă, coada vulpii cu piciorul cocoșului târâtor, agrostis alb (bucățel), firuță silvicolă (în Oltenia), deșampsia înaltă, anghelică de pădure, pălămidă cenușie, răchitan, numeroase specii de rogoz și pipirig. Acest habitat este deosebit de important pentru multe specii de păsări care găsesc aici hrană și condiții de reproducere, cuibărit și iernat.

6440 - Pajiști aluviale

TIPURI DE HABITATE VIZATE DE PROIECT

91E0* - Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Habitatul include pădurile galerii de luncă din lungul râurilor, de la câmpie până în etajul montan superior. Importanța habitatului nu constă în prezența unor specii de plante rare, ci în faptul că acesta constituie o resursă ecologică inestimabilă, asigurând culoare ecologice pentru mamifere mari, adăpost pentru numeroase specii de nevertebrate, și loc de cuibărit și de hrănire pentru un mare număr de specii de păsări. Aceste păduri se dezvoltă pe terenuri plane sau slab înclinate, pe soluri aluviale. Speciile caracteristice, de talie înaltă și cățărătoare, care dau un aspect luxuriant, sunt pălămida galbenă uleioasă, telekia, captalanul, angelica, urzica, vița de vie sălbatică, curpenul și trestioara lănoasă. Date fiind suprafețele mici ocupate, un management inadecvat poate favoriza pătrunderea speciilor din pajiștile învecinate (este cel mai sensibil tip de habitat din acest punct de vedere din România), aceste habitate fiind amenințate și de drenarea terenurilor și folosirea intensivă.

91E0* - Păduri aluviale

TIPURI DE HABITATE VIZATE DE PROIECT

91F0 - Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*)

Acestea sunt păduri din specii cu lemn de esență tare, situate în albia majoră a râurilor, fiind expuse regulat inundațiilor în perioada creșterii nivelului apei, sau în zone joase, unde sunt expuse inundațiilor provocate de înălțarea apei freactice. Solurile sunt de obicei reprezentate de cernoziomuri și feoziomuri gleizate, argiloase, grele. În Câmpia de Vest și nordul Câmpiei Moldovei apar stejarul (comun), frasinul comun și cel danubian, iar în Câmpia Română și sudul Câmpiei Moldovei se adaugă frasinul pufos (specie endemică pentru bazinul inferior al Dunării) și stejarul brumăriu. Alături de acești arbori dominanți caracteristici cresc alte specii de luncă: arinul negru, salcia albă, salcia comună, plopul negru, plopul alb, ulmul mic, velnișul, părul pădureț, jugastrul, mălinul și altele, dar și arbuști precum crușinul, vița de vie sălbatică, curpenul, spinul cerbului.

91F0 - Păduri ripariene mixte

TIPURI DE HABITATE VIZATE DE PROIECT

92A0 - Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*

92A0 - Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*

Mai ales pentru a se evita confuzia cu habitatul 91E0 care cuprinde toate pădurile galerii de luncă de pe râurile interioare, s-a convenit ca în acest tip de habitat să fie incluse numai pădurile de plop alb și salcie albă de pe solurile aluviale mai evoluate ale râurilor mari, în primul rând lunca Dunării, arealul Balta Ialomiței și Insula Mare și Insula Mică a Brăilei, Delta Dunării. Alături de speciile dominante de arbori apar salcia comună, plopul negru, frasinul danubian, velniș, jugastru. Speciile de plop de talie mare domină de obicei coronamentul prin înălțimea lor. Vegetația ierboasă este reprezentată de specii care preferă solurile cu exces de umiditate, cum ar fi pălămida de apă, trestia, papura cu frunză îngustă și lată, toporașul de apă, gușa curcanului de apă, rogozuri înalte, specii de pipirig etc.

**3140 - Ape puternic oligo-mezotrofe
cu vegetație bentonică de specii *Chara sp.***

Acest habitat acvatic este alcătuit din lacuri și bălți cu apă limpede datorită sărăciei relative în nutrienți. Fundul apei este acoperit de un covor dens de alge verzi și roșii din genurile *Chara*, *Nitella*, *Lychnothamnus*, care asigură o bună aprovizionare cu oxigen. La suprafață se dezvoltă covoare de mici plante plutitoare precum lintița (mică, trisulcă), salvinia și azolla. În zonele mai puțin adânci apar frecvent pipirigelul de baltă, pipirigul mare (*Schoenoplectus sp.*), pătlagina bălții, crinul bălții, trestia. Acest habitat este deosebit de important pentru multe specii de pești și amfibieni, dar și pentru numeroase specii de păsări care găsesc în astfel de zone hrană și condiții de reproducere. Din cauza poluării și a eutrofizării, habitatul ocupă suprafețe tot mai mici.

3140 - Ape puternic oligo-mezotrofe

Specii de păsări

Condițiile prielnice din habitatele descrise anterior atrag numeroase specii faunistice, dintre care grupa păsărilor este cea mai bine reprezentată. În funcție de habitatul preferat, acestea pot fi împărțite în mai multe categorii.

Specii de păsări acvatice

Aceasta este o categorie importantă din zona proiectului, cuprinzând specii precum *Anas acuta* (rața sulițar), *Anas crecca* (rața mică), *Anas Penelope* (rața fluierătoare), *Anas platyrhynchos* (rața mare), *Anas querquedula* (rața cârâitoare), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Aythya nyroca* (rața roșietică), *Aythya ferina* (rața cu cap castaniu), *Aythya fuligula* (rața moțată), *Bucephala clangula* (rața sunătoare), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraz alb), *Chlidonias niger* (chirighiță neagră), *Cygnus cygnus* (lebedă de iarnă), *Cygnus olor* (lebedă de vară), *Fulica atra* (lișiță), *Gavia arctica* (cufundar polar), *Gavia stellata* (cufundar mic), *Haliaeetus albicilla* (vultur codalb), *Larus cachinnans* (pes-

căruș de Marea Caspică), *Larus canus* (pescăruș sur), *Larus minutus* (pescăruș mic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Mergus albellus* (ferestraș mic), *Mergus merganser* (ferestraș mare), *Phalacrocorax carbo* (cormorant mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormorant mic), *Podiceps nigricollis* (corcodel cu gât negru), *Podiceps grisegena* (corcodel cu gât roșu).

Hrana acestor păsări este diversă, fiind compusă din materie vegetală acvatică (frunze sau alge) și hrană de natură animală (insecte, moluște, crustacee și alte nevertebrate, amfibieni sau pești de talie mică). Hrana de natură vegetală are o pondere mai mică și constă în semințe, rădăcini și rizomi.

Ardea cinerea (stârc cenușiu)

Aythya nyroca (rața roșietică)

Larus ridibundus (pescăruș râzător)

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Specii de păsări caracteristice zonelor agricole

Zonele agricole din aria proiectului atrag numeroase specii caracteristice acestui tip de habitat: *Burhinus oedicanus* (pasărea ogorului), *Alauda arvensis* (ciocârlie de câmp), *Coracias garrulus* (dumbrăveancă), *Coccothraustes coccothraustes* (botgros), *Coturnix coturnix* (prepeliță), *Emberiza hortulana* (presură de grădină), *Lanius excubitor* (sfrâncioc mare), *Merops apiaster* (prigorie), *Miliaria calandra* (presură sură), *Muscicapa striata* (muscar sur), *Oriolus oriolus* (grangur), *Phylloscopus collybita* (pitulice de munte), *Saxicola rubetra* (mărăcinar mare), *Saxicola torquata* (mărăcinar negru), *Streptopelia turtur* (turturică).

Acestea sunt predominant insectivore, hrana constând în nevertebrate (*Orthoptera*, *Isoptera*, *Odonata*, *Mantodea*, *Coleoptera* sau *Mollusca*), dar și semințe; mai rar pot consuma și vertebrate mici (reptile).

Principalele amenințări constă în alterarea și pierderea habitatelor, contaminarea prin produse agricole, alterarea și pierderea de habitat cauzată de schimbările folosirii terenurilor, pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerație, mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători, dar și de efectul altor activități antropogene.

Saxicola torquata (mărăcinar negru)

Coccothraustes coccothraustes (botgros)

Coracias garrulus (dumbrăveancă)

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Specii de păsări cuibăritoare caracteristice râurilor

Printre speciile cuibăritoare caracteristice râurilor se numără *Actitis hypoleucos* (fluierar de munte), *Alcedo atthis* (pescărel albastru), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Charadrius hiaticula* (prundăraș gulerat mare), *Motacilla alba* (codobatură albă), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Riparia riparia* (lăstun de mal).

Habitatele preferate de acestea pentru cuibărit sunt reprezentate de pâraie, râuri mici și canale cu maluri abrupte și nisipoase, în care unele specii își sapă cuibul (de ex. pescărelul albastru). Se hrănesc mai ales cu pești mici de apă dulce, insecte acvatice și pești marini. Mai rar consumă și crustacee, moluște, insecte terestre sau amfibieni.

Alcedo atthis (pescărel albastru)

Actitis hypoleucos (fluierar de munte)

Riparia riparia (lăstun de mal)

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Specii de păsări cuibăritoare acvatice și palustre

Această categorie se suprapune parțial cu cea a păsărilor acvatice, cuprinzând speciile *Anas platyrhynchos* (rața mare), *Anas querquedula* (rața cârâitoare), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Aythya nyroca* (rața roșietică), *Aythya ferina* (rața cu cap castaniu), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraz alb), *Botaurus stellaris* (buhai de baltă), *Chlidonias niger* (chirighiță neagră), *Cygnus olor* (lebedă de vară), *Circus aeruginosus* (erete de stuf), *Egretta alba* (egretă mare), *Fulica atra* (lișiță), *Gallinula chloropus* (găinușă de baltă), *Himantopus himantopus* (piciorong), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Larus canus* (pescăruș sur), *Locustella luscinioides* (grelușel de stuf), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Pelecanus onocrotalus* (pelican comun), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Platalea leucorodia* (stârc lopătar), *Podiceps cristatus* (corcodel mare), *Podiceps gri-*

segena (corcodel cu gât roșu), *Podiceps nigricolis* (corcodel cu gât negru), *Rallus aquaticus* (cârstel de baltă), *Sterna albifrons* (chiră mica), *Sterna hirundo* (chiră de baltă), *Tadorna tadorna* (călifar alb), *Vanellus vanellus* (nagăț).

Acestea pot fi întâlnite în mlaștini, câmpii inundate, golfuri adăpostite, estuare, delte, lacuri artificiale sau naturale, sau pe pajiștile și terenurile agricole din zonele joase, deschise, aflate în apropierea zonelor umede.

Se hrănesc cu insecte acvatice (coleoptere, efemeroptere, trichoptere, hemiptere, odonate, diptere). Consumă și moluște, crustacee, păianjeni, viermi, mormoloci și ouă de broaște, pești mici, icre de pești și semințe.

Pelecanus onocrotalus (pelican comun)

Sterna hirundo (chiră de baltă)

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Specii de păsări răpitoare de zi

Răpitoarele atrase de bogata biodiversitate din zona proiectului sunt *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Accipiter gentilis* (uliu porumbar), *Buteo buteo* (șorecar comun), *Buteo rufinus* (șorecar mare), *Circus aeruginosus* (erete de stuf).

Hrana acestor păsări este foarte diversificată, fiind formată mai ales din șoareci și alte rozătoare, dar și din amfibieni, reptile, păsări, insecte, râme. Urmaresc prada de la înălțime, fie de pe un punct de observație fix, mai înalt, fie din aer, unde planează sau chiar zboară pe loc (de exemplu șorecarul și vânturelul roșu).

Buteo rufinus (șorecar mare)

Buteo buteo (șorecar comun)

Circus aeruginosus (erete de stuf)

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Specii de păsări cântătoare

Păsările cântătoare sunt și ele bine reprezentate, cele mai importante fiind *Carduelis cannabina* (cânepar), *Carduelis carduelis* (sticlete), *Cuculus canorus* (cuc), *Carduelis spinus* (scatiu), *Emberiza schoeniclus* (presură de stuf), *Erithacus rubecula* (măcăleandru), *Ficedula hypoleuca* (muscar negru), *Fringilla coelebs* (cinteză de vară), *Fringilla montifringilla* (cinteză de iarnă), *Luscinia megarhynchos* (privighetoare roșcată), *Motacilla alba* (codobatură albă), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Oriolus oriolus* (grangur), *Pyrrhula pyrrhula* (mugurar), *Sylvia communis* (silvie de câmp), *Sturnus vulgaris* (graur), *Sylvia atricapilla* (silvie

cu cap negru), *Turdus merula* (mierlă), *Turdus philomelos* (sturz cântător), *Upupa epops* (pupăză).

Hrana de bază o constituie semințele de diverse specii de plante, dar și insecte și fructele de pădure. Puii sunt hrăniți îndeosebi cu nevertebrate de talie mică, printre care predomină insectele. Principalele amenințări cu care se confruntă aceste specii sunt modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului, perturbarea cauzată de silvicultură, poluarea, perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

Erithacus rubecula (măcăleandru)

Fringilla coelebs (cinteză de vară)

Motacilla alba (codobatură albă)

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Specii de amfibieni

Dintre amfibieni, o categorie importantă a oricărei zone umede, în aria proiectului notăm prezența izvoarașului cu burta roșie și a tritonului dobrogean.

Bombina bombina (izvoarașul cu burta roșie)

Numele genului și al speciei provine din limba latină: *bombus* = a scoate sunete stridente, aceasta fiind o caracteristică a sunetelor de împerechere ale masculilor speciilor genului. Cu o lungime de 40-50 mm, este o broască de dimensiuni mici. Are puțini dușmani, grație glandelor veninoase din negii pielii care secretă un lichid alb, vâscos, cu miros acid, iritant. Abdomenul viu colorat servește drept avertizare. Este totuși vânat cu succes de șerpii de apă. Vânează și pe uscat, mai ales noaptea și după ploaie. Se hrănește cu insecte, melci mici și viermi. Reproducerea începe prin aprilie, primele ponte apărând chiar la sfârșitul lunii aprilie. Perioada de reproducere poate dura câteva luni, iar o femelă poate depune ponte de 2-3 ori pe an.

Triturus dobrogicus (tritonul dobrogean)

Este cea mai mare specie de triton de pe teritoriul României. Adulții ating o lungime de 11-17 cm. Tritonul are o speranță de viață variabilă: de regulă, nu trăiește mai mult de 10 ani, însă există exemplare care pot atinge și vârsta de 30 de ani, mai ales în captivitate. Specie foarte rară la nivelul țării, apare în zonele de șes, în vecinătatea unor bazine stătătoare mai mari, cu vegetație bogată (lacuri, bălți, cursuri line de apă). Larvele mici se hrănesc până la 90% din raci mici și larve de diptere, iar larvele mari mănâncă în primul rând larvele insectelor acvatice (țânțari, efemeroptere, trichoptere, larve de libelule și coleoptere acvatice).

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Specii de pești

În continuare sunt prezentate pe scurt o parte dintre speciile de pești de interes comunitar din zona proiectului.

Pelecus cultratus
(sabița)

Bun înotător care trăiește în fluvii și râuri de șes, precum și în multe lacuri mari interioare; frecvent și în limanurile și lacurile litorale, dar și în zonele îndulcite ale mărilor. Comportamentul sabiței este unul activ, înotând între ape sau aproape de suprafață, în câduri, de obicei pe vârste. Reproducerea are loc în perioada aprilie-iunie, o femeală depunând între 10.000-58.000 de icre (în medie 33.500) în ape puțin adânci. Se hrănește cu plancton, nevertebrate bentonice, insecte aeriene și pești mici.

Gobio kessleri
(petroc)

Numele genului este cel popular latin pentru guvizi, iar numele speciei este de fapt o dedicație pentru zoologul ucrainean Karl Fedorovich Kessler (1815-1881). Ajunge de obicei la lungimea de 8-10 cm (rar 13 cm). Trăiește în câduri mari de câteva sute de exemplare, stă nemișcat pe fundul apei, ducând o viață sedentară. Se hrănește mai ales cu diatomee și mici nevertebrate psamofile.

Aspius aspius
(avat)

La fel ca ceilalți membri ai familiei Cyprinidae, avatul nu are dinți, ceea ce nu îl împiedică totuși să fie un răpitor diurn foarte eficient. Vânează în apropiere de suprafață și preferă apele repezi. În mod obișnuit atinge lungimea de 30-40 cm și 1-2 kg greutate, maximul fiind de 100 cm și 9 kg. Depun icrele pe substrat dur, atât în apă curgătoare cât și în bălți, în număr de 40.000-140.000. Principalii săi dușmani sunt știuca și șalăul.

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Specii de pești

Gymnocephalus baloni
(ghiborț de râu)

Numele genului este format din cuvintele grecești *gymnos* = gol, despuiat și *kephalon* = cap, numele speciei fiind o dedicație pentru zoologul canadian de origine poloneză Eugene Kornel Balon (n. 1930). Are o lungime medie de 8-12 cm, mai rar ajungând la 20 cm. Specie de apă curgătoare, prezentă în porțiunile de deal și de șes ale râurilor. Preferă zonele cu curent mai puternic. Se hrănește cu animale bentonice (care trăiesc pe fundul apei): insecte, larve de insecte, râme, raci, melci, scoici, ocazional consumând și puiet de pește. Se reproduce în perioada martie-mai, o femeală depunând circa 600.000-800.000 de icre/kg corp.

Zingel streber
(fusar)

Trăiește în Dunăre și în râurile de deal și de șes, exclusiv în locurile cu curent, pe fund de pietriș, nisip cu argilă. Nu se grupează în câduri. Se hrănește cu insecte acvatice, amfipode, viermi, ocazional icre și puiet de pește. Ajunge la o lungime maximă de 22 cm și o greutate în jur de 30-50 g. Reproducerea are loc primăvara (martie-mai), o femeală depunând 50.000-100.000 de icre de culoare ușor gălbuie cu diametrul de 2 mm. Importanța economică este redusă, strict locală, deoarece se prind cantități foarte mici.

Zingel zingel
(pietrar)

Preferă râurile mari și relativ adânci, cu fund de nisip, pietriș sau argilă. Ajunge la o lungime maximă de 48 cm și la o greutate în jur de 400 g. Este o specie activă noaptea care poate forma câduri mici. Reproducerea are loc în martie și aprilie în plin curent, iar icrele sunt depuse pe pietre, prolificitatea variind cu vârsta - de la 2.000 de icre la vârsta de trei ani la aproximativ 20.000 de icre la nouă ani. Se hrănește cu insecte acvatice (în-deosebi efemeroptere), crustacee, icre și pești mici.

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Specii de pești

Specii de mamifere

Cele două specii de mamifere vizate de proiect sunt popândăul și vidra, acestea găsind în aria proiectului condiții perfecte de hrănire și reproducere.

Rhodeus sericeus amarus (boarța)

Trăiește exclusiv în ape dulci. Preferă apele stătătoare sau încete, dar poate fi întâlnit și în plin curent până aproape de zona montană a râurilor. Este o specie care apare în multe zone din România, prezența sa fiind legată de răspândirea lamebranhiatelor (scoicilor) *Unio* sau *Anodonta*. Se hrănește mai ales cu alge filamentoase și unicelulare, resturi de plante superioare și detritus, uneori consumând și organisme animale. Reproducerea are loc în perioada aprilie-august, femela depunând icre de mai multe ori în cursul unui sezon.

Gymnocephalus schraetzer (răspăr)

Trăiește exclusiv în ape curgătoare în cârduri de câteva zeci sau sute de indivizi, uneori în amestec cu alte specii, la maturitate devenind însă singularic. În primii 2-3 ani de viață, răspărul este mai degrabă pașnic, hrănindu-se cu râme, melci, viermișori și doar uneori cu pești de talie mică. După această fază devine răpitor și vânează în haită. Preferă icrele șalăului și ale crapului, și în general puietul speciilor pașnice de pești.

Spermophilus citellus (popândău)

Popândăul aparține familiei veverițelor. Trăiește în pajiști, terenuri cultivate sau înierbate, grădini și livezi. Își sapă galerii lungi și complicate pe care le utilizează drept adăpost, cuib și pentru hibernare în perioada lunilor de iarnă. Se hrănește mai ales cu rădăcini și semințe, dar și cu insecte, miriapode, melci, râme sau vertebrate mici. Are o durată medie de viață de 4-5 ani. Popândăii constituie hrană pentru păsările răpitoare și majoritatea mamiferelor carnivore. Destelenirea islazurilor și creșterea presiunii antropice sunt factori ce pot duce la dispariția speciei.

Lutra lutra (vidra)

Vidra este un mamifer acvatic ce poate fi întâlnit în toate marile bazine hidrografice din România. Lungimea corpului ajunge la 90 cm, iar greutatea variază între 8 și 15 kg. În apă, pe distanțe scurte, poate atinge viteza de 12 km/h. De obicei o scufundare durează între 20 și 50 de secunde, dar la nevoie poate rămâne sub apă până la patru minute. Prezența vidrei este strâns legată de existența resurselor de hrană – locurile bogate în pește atrag vidra până sus la munte, la peste 1500 de metri, în preajma pâraielor cu păstrăvi. Principalul sortiment de hrană pentru vidră îl reprezintă peștele, la care se adaugă raci, amfibieni, melci, insecte, și chiar păsări și mamifere mici.

NEVOIA MENȚINERII UNUI MEDIU NATURAL ȘI SĂNĂTOS PENTRU FAUNĂ ȘI OAMENI

Prezența păsărilor de apă (și a faunei în general) este dovada existenței unui cadru natural benefic în această zonă și a faptului că localnicii trăiesc într-un mediu natural și sănătos care trebuie păstrat atât în beneficiul lor, cât și al faunei sălbatice.

Pe lângă bunăstarea financiară, calitatea vieții într-un astfel de mediu este la fel de importantă pentru a avea un nivel de trai decent. În acest sens, statutul de Sit Natura 2000 nu implică doar o protecție strictă a capitalului natural cu orice preț, ci reprezintă o oportunitate de dezvoltare durabilă care să asigure un mediu propice atât oamenilor, cât și faunei locale.

În cadrul siturilor sunt permise activități agricole tradiționale, cultivarea și obținerea produselor ecologice (legume, fructe, produse lactate, carne, sucuri de fructe), vânătoarea și pescuitul, dacă obiectivul de conservare a siturilor nu este afectat.

Activitățile trebuie să respecte anumite măsuri minime de management pentru speciile de interes comunitar, cum ar fi:

- respectarea perioadelor de reproducere, cuibărit, popas și iernat ale faunei locale;
- exploatarea masei lemnoase - în funcție de habitatul / specia pentru care zona a fost declarată sit Natura 2000;
- ridicarea de construcții pentru care se folosesc materiale tradiționale, în acord cu arhitectura zonei;
- activități de promovare și dezvoltare a turismului durabil.

Nu sunt permise construcții și lucrări de infrastructură care afectează habitatele/ speciile pentru care acestea au fost declarate situri Natura 2000. Printre excepții se numără lucrările importante pentru siguranța oamenilor sau de importanță națională.

Evaluarea impactului asupra mediului nu este necesară pentru activitățile zilnice; în plus, declararea unei zone ca sit Natura 2000 nu afectează dreptul de proprietate asupra terenurilor. În cazul în care există activități care afectează speciile sau habitatele locale, ce nu mai pot fi continuate în urma declarării unei zone drept sit Natura 2000, fermierii, proprietarii, administratorii și concesionarii de terenuri vor primi plăți compensatorii.

Pe lângă conservarea capitalului natural, rețelei Natura 2000 îi sunt asociate oportunități importante pentru dezvoltare economică durabilă prin posibilitatea atragerii de fonduri.

AMENINȚĂRILE ASUPRA VALORILOR SITURILOR NATURA 2000

De cele mai multe ori, siturile Natura 2000 se confruntă din păcate cu o serie de riscuri și amenințări. În cazul celor două situri vizate de proiect, principalele probleme identificate sunt:

ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre

Chiar la confluența râului Olt cu fluviul Dunărea pe malul drept se extind pajști și culturi agricole unde a fost constatată practicarea pășunatului.

Incendierea ilegală a stufărișului și în general a vegetației uscate se produce anual pe suprafețe variabile, intensitatea actuală fiind slabă.

Pescuitul, braconajul cinegetic, penetrarea vegetației și realizarea unor cărări în stuf conduc la perturbarea speciilor pasărilor protejate și la fragmentarea habitatului acestora.

ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele

Acest sit poate fi vulnerabil din cauza activității de vânătoare efectuate în zonă și braconajului.

Pășunatul și defrișarea pot duce la distrugerea habitatelor naturale de interes comunitar întâlnite în zonă.

ROLUL PLANULUI DE MANAGEMENT PENTRU UN SIT NATURA 2000

ROLUL PLANULUI DE MANAGEMENT PENTRU UN SIT NATURA 2000

Managementul unei arii naturale protejate reprezintă un proces de o complexitate destul de ridicată, ce implică obiective variate și o mare diversitate de grupuri interesate.

De aceea, managerul unei arii protejate/ Sit Natura 2000 are nevoie de multă pricepere, combinând mai multe calificări, între care cele de: om de știință, asistent social, profesor, administrator, om care aplică legea, economist, bun comunicator și altele care rezultă direct din activitatea practică pe care o desfășoară.

Astfel, pentru a face față unei problematici atât de complexe, este neapărat necesară elaborarea unui plan în care sunt definite obiectivele care trebuie atinse și care identifică modul lor de îndeplinire.

De-a lungul anilor s-au identificat un număr important de exemple și argumente în sprijinul rolului important pe care îl are un Plan de management. Între acestea, cele mai importante atribuții ale unui plan de management sunt:

- furnizează informațiile de bază și descrierea sitului;
- identifică politica de management ce trebuie urmată, obiectivele ce trebuie atinse și managementul necesar pentru atingerea obiectivelor;
- anticipează orice conflict și sugerează cele mai bune căi de rezolvare ale acestora;
- identifică mijloacele de monitorizare și

- evaluare necesare, prin care se măsoară eficacitatea activităților întreprinse;
- oferă un compendiu privind sursele de finanțare și a resurselor necesare pentru implementarea activităților de conservare;
- este un instrument de comunicare și educație.

Astfel, un plan de management trebuie să fie mai mult decât un document uitat pe un raft. Planul de management trebuie să fie un instrument des folosit, care să joace rolul unui ghid și al unui stimulent pentru ca factorii implicați să lucreze împreună pentru menținerea stării de conservare favorabilă a unui Sit Natura 2000.

De asemenea, planificarea managerială nu este doar o procedură limitată care se termină odată cu elaborarea unui produs finit, ci un proces continuu, ce pornește de la cercetare și strângerea de informații, trece prin evaluarea și analiza datelor colectate, până la însăși elaborarea planului, implementarea acestuia și revenirea la faza de monitorizare și strângere de noi informații.

Totodată, în conformitate cu Legea nr. 49/ 2011 pentru aprobarea OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, rezultă obliga-

tivitatea elaborării planului de management pentru 2 situri Natura 2000: ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre (incluzând rezervația naturală B10. Ostrovul Mare) și ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele.

„Pentru ariile naturale protejate care nu necesită structuri de administrare special constituite, planurile de management și regulamentele se elaborează de către custozii acestora, se avizează de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului/structurile din subordinea acesteia, după caz, și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul autorităților publice centrale interesate. În cazul în care nu există custozii sau în situația în care planurile de management sunt elaborate în cadrul unor proiecte cu finanțare națională/europeană, acestea pot fi elaborate și de alte entități, urmând să fie însușite de către custozii, în procesul elaborării și, respectiv, al aprobării acestora.

Măsurile prevăzute în planurile de management ale ariilor naturale protejate se elaborează astfel încât să țină cont de condițiile economice, sociale și culturale ale comunităților locale, precum și de particularitățile regionale și locale ale zonei, prioritate având însă obiectivele de management ale ariei naturale protejate.

Respectarea planurilor de management și a regulamentelor este obligatorie pentru administratorii ariilor naturale protejate, pentru autoritățile care reglementează activități pe teritoriul ariilor naturale protejate, precum și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau care administrează terenuri și alte bunuri și/sau care desfășoară activități în perimetrul și în vecinătatea ariei naturale protejate.

Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.

Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management.”

PARTICIPAREA PUBLICULUI ÎN PROCESUL DE ELABORARE A PLANULUI DE MANAGEMENT

Pentru a crește șansele de reușită ale implementării planului de management, este absolut necesar ca elaborarea acestuia să se realizeze cu participarea cât mai activă a factorilor interesați. Prin asumarea activităților planului de management de către deținătorii de interese, acestea vor avea un grad de acceptabilitate mai mare, asigurând implementarea cu succes a planului.

Participarea publicului reprezintă un termen cu o arie largă de utilizare, ce poate acoperi diferite activități, de la simpla informare la implicarea activă în procesul de decizie, cuprinzând activități de diferite tipuri, ce vor fi folosite în cadrul proiectului:

- Furnizarea de informații publicului;
- Solicitarea de informații specifice de la public;
- Consultarea/strângerea de informații/părerii de la public, în cadrul unor întâlniri deschise sau specifice pe o anumită temă;
- Furnizarea de resurse sau alte stimulente pentru ca reprezentanții ai comunităților locale să strângă informații și să întreprindă cercetări specifice;
- Implicarea oamenilor în grupuri de lucru pentru obținerea de răspunsuri (*feedback*) referitor la problemele întâmpinate;
- Implicarea oamenilor în analizarea problemelor și căutarea direcțiilor de acțiune (participarea la atelierele de lucru);
- Implicarea oamenilor direct în elaborarea planului, în procesul de decizie și/sau în procesul de aprobare.

FACTORII INTERESAȚI ÎN ELABORAREA PLANULUI DE MANAGEMENT

Factorii sau părțile interesate (*stakeholders* în engleză) sunt persoanele, grupurile sau organizațiile care au un anumit interes sau implicare cu privire la conservarea Siturilor Natura 2000, fie pentru că vor fi afectați de măsurile de conservare, fie pentru că prin comportamentul lor au un impact asupra stării de conservare a Siturilor Natura 2000.

Pentru Siturile Natura 2000 ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre (incluzând rezervația naturală B10. Ostrovul Mare) și ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele, factorii interesați sunt identificați în funcție de legătura acestora cu managementul, conservarea și utilizarea resurselor naturale din zona vizată.

Aceștia sunt în primul rând comunitățile locale ce se găsesc pe teritoriul sau în vecinătatea siturilor (ROSPA0024: Islaz, Lița, Lunca, Segarcea Vale, Turnu Măgurele; ROSCI0044: Ciuperceeni, Islaz, Seaca, Traian, Turnu Măgurele): locuitorii comunelor; reprezentanții ai administrației publice locale; cadrele didactice și elevii; reprezentanții agenților economici cu activități pe teritoriul sitului; asociații ale agricultorilor, fermierilor, proprietarilor de terenuri; ONG-uri.

Este important ca aceste grupuri să fie informate și să se poată implica pentru a beneficia de avantajele ce derivă din statutul de sit Natura 2000, ceea ce proiectul își propune să realizeze. În plus, având în vedere specificul proiectului care presupune implicarea actorilor relevanți în elaborarea și implementarea Planului de management, un grup țintă cheie este cel al instituțiilor statului cu atribuții în gestionarea resurselor naturale: Consiliul Județean, Prefectura județului, Direcția Agricolă Județeană, Regia Națională a Pădurilor - Direcțiile Silvice și Serviciile de Gospodărire a Apelor.

CUM ESTE INFLUENȚATĂ VIAȚA OAMENILOR DE SITURILE NATURA 2000

CUM ESTE INFLUENȚATA VIAȚA OAMENILOR DE SITURILE NATURA 2000

Trebuie știut că într-un sit Natura 2000 nu vor fi eliminate cu orice preț activitățile economice.

Sunt încurajate activitățile tradiționale și „prietenoase mediului” pentru care se pot primi compensații de la Uniunea Europeană sau bugetul statului.

Recunoașterea ca sit Natura 2000 a unei anumite arii înseamnă includerea acesteia în singura rețea teritorială de interes comunitar din Europa, ceea ce duce la promovarea și dezvoltarea întregii regiuni din jurul sitului respectiv.

Declararea unui sit Natura 2000 nu schimbă regimul de proprietate al terenurilor respective, astfel încât este necesar un parteneriat pentru conservare între toți factorii care au în proprietate sau administrare astfel de arii.

Autorități ale statului, administrația publică locală, ONG-uri, sectorul privat, proprietari sau cetățeni va trebui să fim conștienți de rolul pe care îl are Rețeaua Natura 2000 în dezvoltarea durabilă a României și în conservarea patrimoniului natural pentru generațiile viitoare.

Pentru a înțelege ce este adevărat și ce nu este, referitor la relația dintre implementarea Rețelei Natura 2000 și viața oamenilor, prezentăm următoarele afirmații care sunt adevărate, respectiv nu sunt adevărate:

ESTE ADEVĂRAT CĂ	NU ESTE ADEVĂRAT CĂ
Activitățile agricole și forestiere pot să respecte cerințele conservării naturii, fiind în același timp viabile economic	Declararea unui sit Natura 2000 afectează regimul de proprietate al terenului inclus în sit
În contextul dezvoltării rurale durabile asociate cu conservarea unor arii cu valoare naturală ridicată, numărul angajărilor de personal din mediul rural crește	Proprietăților le scade valoarea ca o consecință a desemnării ca sit Natura 2000
Statutul de sit Natura 2000 va reprezenta dovada că situl respectiv are o valoare naturală deosebită, putând să genereze venituri din ecoturism (în special cu turiști străini) și alte activități asociate	Toate activitățile economice vor fi limitate
Etichetarea unor produse bio (caș, miere, vin etc.) din regiunea unui sit Natura 2000 vor putea crește vânzările pe piața internă sau la export	Vânătoarea este interzisă
Rețeaua Natura 2000 este singura rețea teritorială de interes comunitar din Europa, ce asigură o bază excelentă pentru obținerea de fonduri de la diferite instrumente de finanțare europene	Construirea de noi infrastructuri este interzisă
Un sit Natura 2000 poate avea un rol foarte important în gospodărirea apelor	Chiar și activitățile curente (de zi cu zi) vor trebui să aibă realizat studiul de evaluare al impactului de mediu

UNIUNEA EUROPEANĂ FINANȚEAZĂ VALORILE SITURILOR NATURA 2000

Ariile cu valoare naturală ridicată și în special siturile Natura 2000 sunt sprijinite prin fondurile nerambursabile alocate de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii de coeziune economică și socială, Politicii Agricole Comune și Politicii Comune de Pescuit.

Fonduri disponibile pentru finanțarea ariilor cu valoare naturală sunt incluse în toate Fondurile/ instrumentele structurale: Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit și afaceri maritime (FEPAM).

Dar având în vedere că activitățile agricole sunt unele dintre cele care interacționează mai mult cu ariile naturale, unul dintre cele mai importante instrumente de finanțare este Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală care poate fi accesat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR).

Pentru perioada de programare 2014-2020, a fost pus un accent deosebit pe promovarea utilizării eficiente a resurselor, precum și pe creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în agricultură și zonele rurale, în concordanță cu obiectivele stabilite prin Strategia Europa 2020. Unul din instrumentele puse la dispoziția Statelor Membre pentru atingerea acestor obiective este noul pachet de măsuri de mediu și climă ale PNDR 2014-2020, adresate practicilor de agro-mediu și climă (Măsura 10), agriculturii ecologice (Măsura 11) și zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale (Măsura 13).

Credite foto: